

Sammanställning av fråga 1 – Boende / Byggande. Gävle

I vissa frågor finns ibland följande förkortningar (K) = kommunnivå, (R) = regionnivå, (N) = nationell nivå. Svaren är normalt angivna på kommunal nivå.

FRÅGOR	SVAR						
Boende / byggande	Vänsterpartiet	Socialdemokraterna	Miljöpartiet	Centerpartiet	Liberalerna	Moderaterna	Kristdemokraterna
Kostnader för bl a avstyckning och V/A (vatten o avlopp)							
Vad kan ni göra för att sänka kostnaderna för avstyckning av mark och för V/A-anslutningar?	Idag är det Lantmäteriet som själva sätter priserna på avgifterna för avstyckning av mark. Det vore bra och informativt att göra en översyn av dessa.	Kostnader för mark-, plan- och myndighetsutövning följer den kommunala likställighetsprincipen och taxorna är lika över hela kommunen. Vi har ingen plan att ändra detta.	Vi behöver ständigt arbeta med att öka effektiviteten i kommunens verksamheter för att kostnaderna för medborgarna ska vara så låga som möjligt. För att säkerställa utveckling på landsbygden kan det finnas områden där kommunen kan behöva stödja ekonomiskt vad det gäller detaljplanering och vissa investeringskostnader. Det är också viktigt att kommunen jobbar med strategiska markförvärv och strategisk markplanering även på landsbygden, som görs i staden.	Den kommunala lantmäterimyndigheten ska vara kostnadseffektiv för att möjliggöra så låga avgifter som möjligt. Vi strävar ständigt efter ökad kapacitet på VA-nätet, så att fler ska kunna ansluta sig. Det är tyvärr svårt att framöver se billigare anslutningar. Vi står inför stora utmaningar framöver vad gäller VA.	När det gäller V/A så är det självkostnadspris som gäller enligt lag, så det handlar om att kommunens V/A-verksamhet ska drivas så effektivt som möjligt för att inte driva upp priserna. På samma sätt gäller det avstyckning av mark att hantera det så effektivt som möjligt för att hålla nere priserna.	Det är viktigt att kommunen håller låga avgifter samtidigt måste VA-kollektivet bära sina egna kostnader	Översyn av olika etableringskostnader behöver göras. För oss Kristdemokrater i Gävle (K) är det viktigt att Gävle kommun inte är en kommun med höga kostnader för den som vill bo och verka här.
Strandskyddet	Vänsterpartiet	Socialdemokraterna	Miljöpartiet	Centerpartiet	Liberalerna	Moderaterna	Kristdemokraterna
Hur avser ni att arbeta vidare med frågan om lättnader i strandskyddet för att kunna bygga strandnära på landsbygden?	Vänsterpartiet anser att regeringen bör komma med förslag på reformering av åtgärder inom ramen för det nuvarande LIS-systemet i syfte att möjliggöra utökade möjligheter för byggande av bostadshus vid dispensprövning av strandskyddet.	Ur ett lokalt perspektiv arbetar vi aktivt med att peka ut LIS-områden i vår översiktsplan. Dessa är i samtliga fall i landsbygdsnära lägen och ofta framtagna i samråd med lokala aktörer. Vi tycker det är beklagligt att riksdagen inte ställde sig bakom det lagförslag till mer flexibelt strandskydd som regeringen presenterade. Vi anser fortfarande att frågan är angelägen att lösa frågan om mer flexibelt strandskydd under nästa mandatperiod. Vi kommer nationellt att fortsätta arbeta	På lokal nivå är det viktigt att arbeta med att möjliggöra strandområden för alla invånare. Den fria naturen och tillgången till strövområden i både skog och vid sjöar och hav tror vi är en viktig del i att många vill bo på landsbygden, men också att fler vill besöka den. Turismnäringen är en allt större och viktigare del i landsbygdenas ekonomi och då är strandskyddet och allemansrätten unika och viktiga möjligheter i Sverige som kan skapa allt fler jobb lokalt.	Vi hoppas på en ny majoritet i riksdagen efter valet som kan jobba vidare med de förenklingar av strandskyddet som stoppades av en udda majoritet bestående av M, SD, KD och V.	Kommunen ska vara så tillmötesgående som det går givet lagstiftningen. Regeringen gjorde under 2022 ett försök att reformera strandskyddet. Man föreslog lättnader på landsbygden. Men förslaget var en dålig kompromiss som skulle ha lagt en död hand över södra Sveriges kuster. Det skulle ha blivit omöjligt att leva där annat än som sommargäst. Arbetet är dock inte bortkastat. Liberalerna kommer att bygga vidare på det efter valet. Strandskyddet behöver reformeras. Det	Vi moderater värnar äganderätten och möjligheten att utveckla landsbygden. Vi vill därför avskaffa strandskyddet i dess nuvarande form	För oss Kristdemokrater i Gävle (K) ser vi möjligheter med att kunna bygga strandnära. Vi ser gärna utveckling och utvidgning av LIS områdena

		i samma anda framåt och försöka få fram ett liknande förslag som kan vinna majoritet.	Strandskyddsdispens ges av både kommuner och Länsstyrelser löpande för exempelvis verksamheter nära vatten som restauranger eller liknande som utvecklar besöksnäringen. Att peka ut särskilda LIS-områden, landsbygdsområden i strandnära lägen som kan bidra till bostadsbyggande på landsbygden kan vara bra sätt att få en sammanhållen bebyggelse nära vatten som ger mindre ekologisk påverkan än mer utspridd bebyggelse.		generella strandskyddet har gett oss tillgång till stränder och i viss mån ger det ekosystemen skydd. Men det innebär samtidigt onödigt stora ingrepp i människors liv och frihet, och trots att reglerna är stränga är utvecklingen av miljömålen oroväckande dålig. Stränderna måste fungera som barnkammare åt djur och växter och människor ska ha tillgång till stränder. Men där exploateringstrycket inte är så hårt måste det gå att bygga strandnära. Det ska också bli möjligt att bygga i närheten av små vattendrag och diken. Vi behöver återskapa våtmarker. Det är både en klimatåtgärd ett sätt att bekämpa övergödningen och viktigt för den biologiska mångfalden. Det behövs också bevattningsdammar för att klara torrperioder. Men många markägare tvekar idag. Därför ska varken dammar eller återskapade våtmarker ha strandskydd.		
Finansiering	Vänsterpartiet	Socialdemokraterna	Miljöpartiet	Centerpartiet	Liberalerna	Moderaterna	Kristdemokraterna
Vad vill ni göra för att underlätta möjligheterna att få lån för byggande på landsbygden?	Det är uppenbart att de finansiella förutsättningarna för om- och nybyggnation av bostäder på landsbygden måste underlättas. Boverket fick i juni 2018 uppdrag av regeringen att ta fram förslag på åtgärder som kan underlätta finansiering av bostadsbyggande på landsbygden. I slutrapporten, Finansiering av ny- och ombyggnad av bostäder på landsbygden (2019:11), föreslås att en finansieringsmodell införs som minimerar risktagandet	Regeringen har utrett frågan kring landsbygdslån. Det bereds nu i Regeringskansliet. Det innebär att man ska kunna låna lättare. Socialdemokraterna har också ett kongressbeslut om att vi ska göra det lättare att bygga på vikande marknader. Tex landsbygd.	Miljöpartiet driver en offensiv bostadspolitik för att ta tillvara och utveckla bostadsbeståndet i hela landet. Staten behöver ha en aktiv roll i bostadspolitiken och bidra till finansieringen av framförallt hyresrätter med lägre hyra i både stad och landsbygd. För att underlätta för privatpersoner att själva bygga nytt eller ta över och rusta ödehus på landsbygden vill vi införa statliga egnahemslån som möjliggör just detta. Det finns många	Det måste bli en större omsättning på fastigheter i landsbygden, som ger marknadsvärden som kan ligga till underlag för belåning. När landsbygden blir mer attraktiv att bo och verka i ökar omsättningen på fastigheter.	Det behövs fler åtgärder för att underlätta finansieringen och sprida de finansiella riskerna av bostadsbyggande i kommuner med låga fastighetsvärden och rådande bostadsbrist. Ett begränsat statligt startlån skulle kunna komplettera ett banklån vid en första bostad, så att fler ges möjlighet att köpa en bostad.	Moderaterna vill att man ska kunna bo, leva och driva företag i hela Sverige. Idag är regelverket för banker och finansinstitut utformade så att de inte får ta en affärsmässig risk vilket betyder att det krävs en högre egenfinansiering för företag och privatpersoner utanför tätort. Det regelverket måste ses över. Almi och Norrlandsfonden spelar en viktig roll i Gävleborg och vi vill stärka deras resurser om det krävs med en högre lokala närvaro	

	<p>för enskilda hushåll men samtidigt inte innebär stora ekonomiska åtaganden från staten eller kommunens sida – ett statligt topplån med delvis kommunalt förlustansvar för uppförande och ombyggnad av egna hem. Lånet förutsätter att bottenlån beviljats av en kreditgivare på marknaden och kan maximalt lämnas upp till 85 procent av produktionskostnaden. Förslaget förutsätter ett åtagande från kommunen och eventuell förlust på topplånet fördelas mellan staten (65 procent), kommunen (25 procent) och det låntagande hushållet (10 procent). I syfte att öka byggandet på landsbygden föreslår Vänsterpartiet att en ny stödmodell enligt Boverkets förslag införs 2022. Vi avsätter 3 miljoner kronor 2023 och 5 miljoner kronor 2024 för detta.</p>		<p>platser runt om i vårt land där banken ofta säger nej till lån för att bygga eller köpa hus. Det är ofta i små orter där befolkningen sakta försvinner. Vi vill ge stöd för att dessa orter istället ska fortsätta att leva. Det finns också behov av att styra allmännyttan mer utifrån landsbygdspolitiska och bostadspolitiska mål än rent ekonomiska, då det många gånger anses för riskfyllt att bygga på landsbygden trots att behoven är stora. Här är investeringsstöden också väldigt viktiga. Vi ser också möjligheter i att privata investerare erbjuds så kallad "dubbel markanvisning", att bostadsbolag som vill etablera sig centralt i städer också tar ansvar för bostadsutveckling på landsbygden.</p>			<p>och kännedom. Ett problem är den centralisering av bankväsendet som har skett där beslutsrätten har flyttats från lokalkontoren i den mån de finns kvar. Tyvärr har regeringens bankskatt på 5 miljarder påskyndat nedläggningen av kontor i landsbygden. Där måste vi i dialog med banker se om man kan få en närmre beslutsrätt och närvaro om bankskatten tas bort.</p>	
Flyttkedjor	Vänsterpartiet	Socialdemokraterna	Miljöpartiet	Centerpartiet	Liberalerna	Moderaterna	Kristdemokraterna
<p>Hur vill ni skapa möjligheter för äldre att kunna bo kvar på landsbygden?</p>	<p>Ägardirektiv gentemot kommunala bolag är ett alternativ man kan använda, man kan också inspirera och underlätta för privata hyresvärdar att kunna bygga på landet. Det är viktigt att få bo kvar i det område man är uppväxt.</p>	<p>Vår översiktsplan pekar ut en politisk ambition att öka byggandet i våra ytterområden. Med detta följer en ambition att bygga ut infrastruktur för att möjliggöra detta. I Gävle handlar detta bland annat om att säkra tillräcklig vattenförsörjningen så att byggande kan möjliggöras. Vi har också fattat beslut om att vårt kommunala bostadsbolag ska vara aktiva i att bygga lägenheter eller trygghetsboende i våra tre utpekade serviceorter Bergby, Hedesunda och Forsbacka. Av de tre pågår processer i två som ska ge bättre möjligheter för</p>	<p>Miljöpartiet ser att staten behöver ha en aktiv roll i bostadspolitiken och bidra till finansieringen av framförallt hyresrätter med lägre hyra i alla delar av landet. Det statliga investeringsstödet för hyresrätter med lägre hyra som Miljöpartiet varit med och infört har hjälpt till att finansiera en stor andel av de lägenheter som byggs i Gävle under senare år. Högerpartiernas avskaffande av investeringsstödet i den senaste budgeten är därför ett stort svek mot både kommunerna och alla de som idag är i behov av ett eget hyreskontrakt.</p>	<p>I Gävle har vi fattat beslut om att införa delad markanvisning. Det innebär att kommunen kan ställa krav på att den som vill bygga centralt också måste bygga i landsbygdsområden. Vi har fortlöpan diskussioner med allmännyttan om byggnation på landsbygden. Trygghetsboende och tillgänglighetsboende är attraktiva boendeformer för äldre. Boendekostnaden är ett bekymmer. Svårt att konkurrera i pris med småhus där man bott länge och amorterat mycket.</p>	<p>Kommunens allmännyttiga bostadsbolag ska eftersträva att möta behoven på landsbygden, enligt gällande ägardirektiv. Sedan har vi en lagstiftning att hålla oss till som kräver att allmännyttan ska drivas som ett privat bolag och därför måste varje byggprojekt gå ihop om än inte med någon vinstmarginal. Med dagens byggpriser är det svårt, men allmännyttan försöker nyttja möjligheten till att upphandla fabrikstillverkade hus för att hålla nere priserna.</p>	<p>Det är viktigt att det byggs i hela kommunen men att det görs på kommersiell grund.</p>	<p>Vi Kristdemokrater i Gävle anser att allmännyttan är för dominant på marknaden idag. Fler privata aktörer behövs. Vi är inte främmande för att via ägardirektiv styra bolagen till att bygga i ytterområden men kostnaderna är trots allt höga, därför är till exempel Kristdemokraternas höjning av bostadstillägget för pensionärer viktigt.</p>

		<p>människor att bo kvar i sin hembygd på ålderns höst.</p>	<p>På både kommunal och nationell nivå ser vi att allmännyttan har en viktig funktion att fylla när det gäller att bygga bostäder där det finns ett behov och en efterfrågan som privata aktörer på bostadsmarknaden inte själva tillgodoser. Vi vill att allmännyttan tar en mer aktiv roll när det gäller att se till att det också byggs hyresrätter med lägre hyror även i landsbygd. Detta är inte minst viktigt för gruppen äldre som söker ett enklare boende i lägenhet men vill bo kvar på den mindre orten. Det finns stora behov av att styra allmännyttan mer utifrån landsbygdspolitiska och bostadspolitiska mål än rent ekonomiska, då det många gånger anses för riskfyllt att bygga på landsbygden trots att behoven är stora. Här är investeringsstöden också väldigt viktiga. Vi ser också möjligheter i att privata investerare erbjuds så kallad "dubbel markanvisning", att bostadsbolag som vill etablera sig centralt i städer också tar ansvar för bostadsutveckling på landsbygden. Vi vill även bygga fler trygghetsboenden och utveckla nya kollektiva boendeformer för äldre, där även fler generationer kan mötas. Äldreboenden ska byggas med omtanke och möjlighet till utevistelse och aktiviteter.</p>				
--	--	---	--	--	--	--	--